

РЕПУБЛИКА СРПСКА
ГРАД БИЈЕЉИНА
ГРАДОНАЧЕЛНИК
Градска управа Града Бијељина
Одсјек за локални економски развој и европске интеграције
Број: 02/20-057-30/23
Датум: 03.02.2023. године

Фокус група „Предузетништво – пут којим желимо ићи“

ПРЕДМЕТ: Анализа резултата анкетирања у склопу Фокус групе „Предузетништво – пут којим желимо ићи“

У складу са стратешким опредјељењем да до 2030. године Бијељина постане ГРАД БУДУЋНОСТИ, Градска управа Града Бијељина припрема и реализује низ програма, пројеката и активности којима ствара предуслове за одрживи привредни, друштвени и еколошки развој.

Градски Одсјек за локални економски развој и европске интеграције у сарадњи са Инвестицијском фондацијом "Импакт" организовао је у новембру 2022. године Фокус групу и спровео истраживање на тему предузетништва.

Вријеме спровођења истраживања: 18. новембар 2022. године

Инструмент: За потребе истраживања креирана је анкета

Циљ истраживања: Анализа значаја предмета Предузетништво у средњим школама

Узорак: 19 учесника Фокус групе

У анализу анкете су уврштени и коментари учесника Фокус групе, како би се креирала потпуна слика постојећег стања и дефинисали свеобухватни закључци и препоруке за будуће дјеловање.

1. ПАРТНЕРСТВО

Фокус група је организована у новембру 2022. године у Великој сали Градске управе и истој су присуствовали представници Завода за запошљавање РС филијала Бијељина, Факултета пословне економије Бијељина, Развојне агенције Бијељина, Привредне коморе Бијељина, Економске школе, Техничке школе „Михајло Пупин“, Пољопривредне и медицинске школе, ССШ Јања, Фондације „Импакт“ Сарајево, Одсјека за ЛЕР и ЕИ, Одјељења за финансије и Одјељења за друштвене дјелатности. Представници Одсјека за ЛЕР и ЕИ, Фондације „Импакт“ и предузетника нису учествовали у анкети.

Фокус група је организована са циљем да на једном мјесту у исто вријеме буду представници релевантних институција како би се дошло до заједничког закључка од коликог значаја је предмет Предузетништво у средњим школама и развијање предузетничког амбијента у граду. Пуни потенцијал партнерства се може искористити

уколико све институције буду окренуте ка истом циљу. Партнерство је кључно за промјену свијести о значају предузетништва у образовним институцијама.

Дијаграм 1: Представници институција у Фокус групи

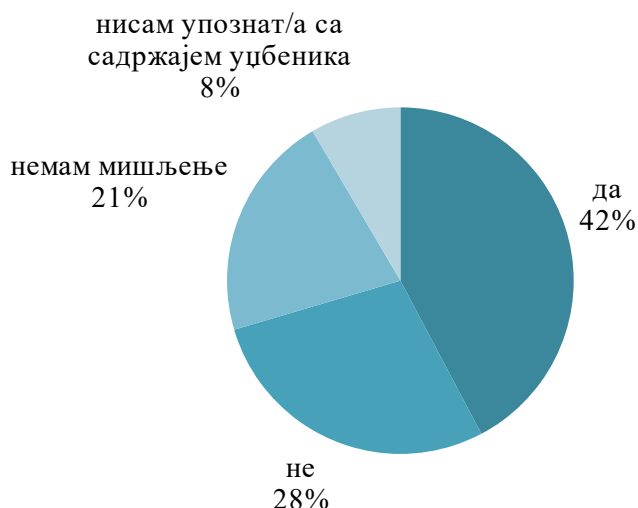
Фотографија бр. 1 Фокус група

Представник Завода за запошљавање Бијељина је истакао да ова установа својим грантовима и позивима значајно помаже унапређењу предузетничког амбијента у Бијељини. Похвалио је методологију Фондације „Импакт“ из Сарајева (Град Бијељина од 2018. године имплементира овај пројекат, а ЗЗЗРС је партнер). Наведен је значај заједничког дјеловања свих институција, јер се само у синергији постижу сјајни резултати. Осим наведеног, истакао је значај мотивације, те предложио да се организују мотивациони скупови, гдје би предузетници подијелили са другима своју причу.

2. КВАЛИТЕТ ИЛИ КВАНТИТЕТ?

Циљ предузетништва у школи је да оспособи ученике/це за развој компетенција потребних за успјешно укључивање у свијет рада, као и стицање економске и бизнис писмености.

Предузетништво као школски предмет треба да подстакне ученике да остваре везу са реалним животним ситуацијама, са тржиштем, како би боље схватили улоге, права и одговорности запосленог, менаџера, послодавца и предузетника, и како би се реализовали практични предузетнички пројекти.

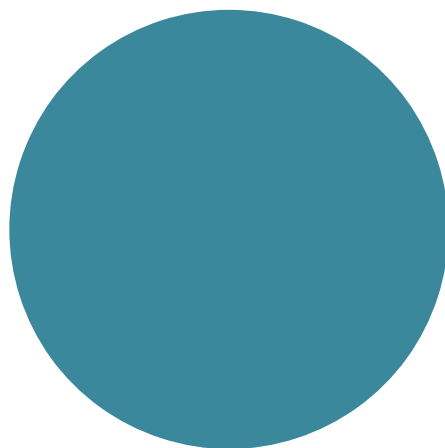
Дијаграм 2: Ставови испитаника о квалитету уџбеника из предмета Предузетништво

Треће питање је гласило: *Да ли сматрате да је садржај уџбеника који се користи у средњој школи из Предузетништва модеран?* Имајући у виду да су и представници средњих школа анкетирани, врло мали проценат 9% није упознат са садржајем уџбеника. Квалитетом уџбеника није задовољно 28% испитаника.

Професор из Пољопривредне и медицинске школе је истако да ученици воле Предузетништво, али да је потребно мијењати уџбеник који се тренутно користи. Сматра да су такмичења из области предузетништва за средњошколце одличан начин афирмације овог предмета.

3. БИЗНИС ПЛАН

Бизнис план показује потенцијал идеје и да ли су иста остварива и реална. То је план пута којим бизнис треба да иде да би се оставрио циљ. Четврто питање је гласило: *Да ли сматрате да постоји потреба за израдом бизнис планова по савременим методологијама у склопу предмета Предузетништво (средња школа)?*

да
100%

Дијаграм 3: Сви учесници Фокус групе сматрају да постоји потреба за израдом бизнис плана по савременим методологијама

Присутни су свјесни значаја израде бизнис планова по савременим методологијама, што показује и дијаграм 3, сви су означили одговор „да“.

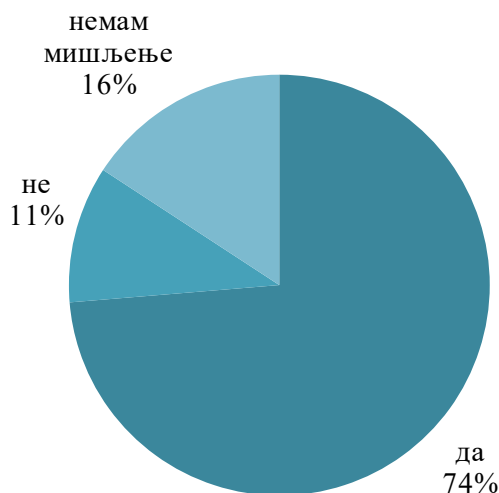
Тамара Теодоровић, предузетница која је покренула бизнис кроз „Импакт“ програм је била гошћа Фокус групе и испричала је „своју причу“ и указала на значај израде бизнис плана и саме обуке која се реализује кроз „Импакт“ програм.

Представница Факултета пословне економије Бијељина је истакла да се предмет Предузетништво изучава само на једном смјеру и да студенти током семестра добију конкретан бизнис проблем или ситуацију и да пишу бизнис планове на ту тему, те касније организују презентовање и изаберу најбољу идеју и бизнис план и награде те студенте.

4. УНАПРЕЂЕЊЕ КВАЛИТЕТА НАСТАВЕ

Имајући у виду да се у предузетништву константно дешава процес унапређења и иновација, потребна је континуирана надоградња знања и развијање способности.

Пето питање је гласило: *Да ли сматрате да је потребно организовати додатна усавршавања за професоре Предузетништва у средњим школама?*

*Дијаграм 4: Ставови учесника о потреби додатног усавршавања за професоре
Предузетништва*

Професорица из Економске школе је истакла да они у школи имају ученичку секцију „Предузетништво“, али да је потребно осавременити кабинет за вјежбу, гдје би се реализовале различите симулације, као и гостујућа предавања успјешних предузетника из Бијељине. Истакла је да у окружењу имамо добре примјере, те их само треба идентификовати и примијенити на наш систем.

Професорица из Техничке школе „Михајло Пупин“ је, такође, мишљења да је потребно опремити кабинет за предузетништво, те да ће се на тај начин унаприједити квалитет наставе, али и ученицима пружити нове/савремене могућности.

Ученице из ове двије школе су навеле да воле овај предмет, али да им је потребна додатна мотивација и бољи услови за учење (кабинет).

5. ЗАКЉУЧАК И ПРЕПОРУКЕ

Из Фондације „Импакт“ је наведено да је неопходно што више презентовати примјере добре праксе, промовисати људе који су се усудили и који су успјели, на тај начин се мотивишу други, али и информишу, јер је неинформисаност велики проблем нашег друштва. Када је у питању изучавање предузетништва, сматра да је потребно почети од вртићког узраста, јер се тад може створити добра подлога, а и видјети резултати у будућности.

Представница Одсјека за ЛЕР и ЕИ је истакла да је потребно да људу схвате да „нису сами“ и да им институције пружају подршку кроз програме, обуке и грантове.

Планирано је да се у наредном периоду реализује низ састанака како би се предузели конкретни кораци и унаприједио предузетнички амбијент Бијељине и околине.

Предузете активности у периоду од новембра 2022. до јануара 2023. године:

1. Одсјек за локални економски развој и европске интеграције је креирао и објавио електронску анкету (која је још у току) гдје су наведени приједлози представника Фокус групе (да ли организовати такмичење из предузетништва или мотивацине скупова, обуке на одређене теме и слично).
2. Успостављен је формат за План јавних позива за подршку предузетништву, коју пружају различите институције на подручју града, како би на једном мјесту били обједињени сви јавни позиви, који ће бити доступни потенцијалним корисницима.
3. На основу захтјева предузетника (кроз претходне анкете), Одсјек за ЛЕР и ЕИ организовао је обуку за предузетнике на тему Word press у Иновационом центру за одрживи развој - ИнЦОР, која је у току.

Обрадила

Шеф Одсјека за ЛЕР и ЕИ

Олга Тмушић

Анкица Тодоровић

ДОСТАВЉЕНО:

1. Евиденција